

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญ

การศึกษาถือว่าเป็นสิ่งที่สำคัญและจำเป็นต่อการพัฒนาประเทศ โดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นแหล่งองค์ความรู้และพัฒนากำลังคนระดับสูงที่มีคุณภาพ สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ผลិតบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถทางวิชาการ มีทักษะการสื่อสารและการทำงานร่วมกับผู้อื่น มีคุณธรรม มีความรับผิดชอบ มีสุขภาพภาวะทั้งร่างกายและจิตใจ เป็นบัณฑิตที่พึงประสงค์ มีศักยภาพตรงตามความต้องการของสังคม ตลอดจนเป็นผู้นำในองค์กรต่าง ๆ สอดคล้องตามความมุ่งหมายและหลักการของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และมาตรา 7 ในการเรียนการสอนควรต้องมีการปลูกจิตสำนึกเกี่ยวกับการเมือง การปกครอง มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย ส่งเสริมสิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ส่งเสริมภูมิปัญญาไทย ภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมถึงศาสนาและศิลปวัฒนธรรมของชาติ ให้มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความคิดอย่างสร้างสรรค์ พร้อมส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552) ดังนั้น ในการจัดการศึกษาจึงควรมุ่งเน้นการพัฒนาทั้งร่างกาย จิตใจ คุณธรรม และความรู้ของคนไทยทุกคน เพื่อให้ดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ รวมถึงสามารถนำความรู้ไปสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาประเทศชาติ

การพัฒนาบุคคลให้มีความพร้อมทั้งกายและใจ รวมถึงการที่บุคคลมีสภาพจิตใจที่เป็นสุขหรือเป็นผู้มีสุขภาพจิตดีนั้น หมายถึง การที่บุคคลนั้นไม่เพียงแต่ปราศจากโรค แต่ยังสามารถปรับตัวมีความสุข กับสังคมและสิ่งแวดล้อมได้ดีมีสัมพันธภาพดีงามกับบุคคลอื่น มีชีวิตอยู่ได้ด้วยความสะดวกสบาย ความสมดุล สามารถสนองตอบความต้องการของคนในโลกที่เปลี่ยนแปลงนี้ได้โดยไม่มีข้อขัดแย้งภายในตนเอง ดังจะเห็นได้ว่าสภาพจิตใจที่เป็นสุข มิใช่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติแต่ต้องได้รับการปลูกฝัง พัฒนาตลอดเวลา โดยเฉพาะตั้งแต่วัยเด็กเป็นต้นมา และยังคงขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายด้านที่เอื้ออำนวย ได้แก่ สภาพความพร้อมของร่างกาย ความสามารถทางเชาว์ปัญญา ความฉลาดทางอารมณ์และสิ่งแวดล้อมที่ดี

ความสามารถทางเชาว์ปัญญา (IQ-Intelligence Quotient) เป็นองค์ประกอบหนึ่ง ที่พึงประสงค์สำหรับทุกคน ไม่ว่าจะแก่นักเรียน นักศึกษา หรือคนทำงาน เพราะเชาว์ปัญญา (Intelligence) จะนำไปสู่ความสำเร็จในการเรียน การประกอบอาชีพ และความสำเร็จในชีวิต ซึ่งการได้มาซึ่งความสำเร็จแรกในชีวิตนั้น แนนอนไม่ใช่เรื่องง่ายสำหรับทุกคน (วิลเลียมส์ แสงศรี และธวัชชัย พึ่งธรรม, 2556) อย่างไรก็ตาม จากเดิมที่เชื่อกันว่า คนที่มีเชาว์ปัญญาที่สูง จะเป็นคนเก่ง มีสมองรับรู้ไว เรียนหนังสือเก่ง และมีศักยภาพทางสมองที่ติดตัวมาแต่กำเนิด แต่ก็อาจมีปัญหาในด้านความสัมพันธ์ หรือการไม่สามารถสร้างสัมพันธภาพกับเพื่อน หรือผู้ร่วมงานได้ เนื่องจากมีปัญหาในการเข้าใจ และการยอมรับอารมณ์ของตนเอง ซึ่งนำไปสู่ปัญหาการปรับตัว ดังนั้น

นอกเหนือจากความสามารถทางเชาว์ปัญญาแล้ว ความฉลาดทางอารมณ์ (EQ-Emotional Quotient) จึงเป็นอีกองค์ประกอบหนึ่งที่สำคัญ การจะประสบความสำเร็จในชีวิต มีส่วนจากเชาว์ปัญญาเพียงร้อยละ 20 ที่เหลือเป็นผลมาจากความฉลาดทางอารมณ์ (Gibbs, 1995) ดังนั้นความฉลาดทางอารมณ์จึงเป็นส่วนที่ทำให้บุคคลนั้นมีพร้อมทั้งในด้านการเรียน ทำให้ผู้เรียนเรียนหนังสือได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อผลสัมฤทธิ์ต่อการเรียน ผู้เรียนจะรักการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ สามารถปรับอารมณ์ของตนเองได้อย่างเหมาะสม รู้ถึงเป้าหมายชีวิตตนเอง รู้จักปรับปรุงตนเองอยู่เสมอ รู้ว่าตนเองต้องการอะไร เปรียบเทียบกับศักยภาพของตนเองแล้วเลือกเรียน เลือกทำงานได้อย่างเหมาะสม (เทอดศักดิ์ เดชคง, 2547) มีความพร้อมด้านครอบครัว สามารถดำเนินชีวิตส่วนตัว รู้ถึงเป้าหมายชีวิตตนเอง รู้จักปรับปรุงตนเองอยู่เสมอ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม เน้นการร่วมมือกันทำงาน เน้นการพูดคุยปรับความเข้าใจ คนที่มีอารมณ์ดี จะมีความเข้าใจตนเองและผู้อื่นได้ง่าย ตลอดจนมีทักษะอารมณ์ที่ดีในการติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ทั้งที่บ้านและที่ทำงานหรือในเวลาที่ต้องออกสังคม ขณะเดียวกันความฉลาดทางอารมณ์ก็จะช่วยให้เรามองโลกในแง่ดี ทำให้มีพลังในการต่อสู้กับอุปสรรคต่าง ๆ ได้อย่างไม่ท้อถอยสามารถสร้างกำลังใจให้กับตัวเองเมื่อมีปัญหาได้ (กรมสุขภาพจิต, 2546)

ประกอบกับในยุคสมัยแห่งโลกไร้พรมแดนในปัจจุบัน ที่เป็นปัจจัยประการสำคัญที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านเศรษฐกิจ และสังคม ที่เน้นความสำคัญทางวัตถุมากกว่าความสุขทางใจ โอกาสที่นักเรียน นักศึกษาจะประพาศติดตามกระแสสังคมโดยขาดการไตร่ตรองจึงมีมาก นักศึกษาในระดับอุดมศึกษาทั่วไปมักมีปัญหาต่าง ๆ มากมาย ทั้งปัญหาทางด้านการเรียน การใช้ชีวิตทั้งที่บ้านและสถานศึกษา การปรับตัว การทำกิจกรรม การใช้จ่าย ตลอดจนการมีพฤติกรรมที่เสี่ยงในด้านต่าง ๆ ซึ่งมีผลกระทบต่อสุขภาพและคุณภาพชีวิต ปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ส่วนหนึ่งมีผลมาจากสภาพแวดล้อมในสังคมปัจจุบัน นอกจากนี้ส่วนหนึ่งอาจเป็นผลมาจากการที่สถาบันอุดมศึกษาทำการผลิตบัณฑิตโดยเน้นการสร้างคนให้เป็นผู้ชำนาญเฉพาะทาง เน้นการพัฒนาความฉลาดทางสติปัญญา มากกว่าการพัฒนาจิตใจเพื่อให้ได้คนที่มีความฉลาดทางอารมณ์ ซึ่งความฉลาดทางอารมณ์เป็นความสามารถของบุคคลในการนำไปสู่คนดี มีคุณค่าและมีความสุข (เทอดศักดิ์ เดชคง, 2547) การมีสภาพจิตใจที่เป็นสุขจะเป็นพลังส่วนหนึ่งที่ทำให้บุคคลสามารถเผชิญกับปัญหาและหาแนวทางแก้ไขที่เหมาะสมได้ ดังนั้นสถาบันอุดมศึกษาจึงมีส่วนสำคัญในการช่วยพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษา ทั้งในด้านการสร้างบรรยากาศในการเรียน การจัดกิจกรรม และการเรียนรู้ อารมณ์ ควบคู่ไปกับการพัฒนาทางด้านอื่น ๆ เพื่อให้เกิดความสมดุลมีความสมบูรณ์ในการเป็นมนุษย์สามารถตระหนักรู้ในตนเอง ยอมรับและเห็นคุณค่าของตนเอง สามารถควบคุมและปรับตัวได้เหมาะสม (Goleman, 1998) มองโลกในแง่ดี รู้จักการเอาใจเขามาใส่ใจเรา ใช้ความเก่งแก้ปัญหาความดี และใช้ความดีแก้ปัญหาความเก่ง มีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม นำไปสู่การมีพฤติกรรมที่เหมาะสมและนำมาซึ่งความสำเร็จในการเรียน การทำงาน การดำรงชีวิต เพื่อให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์บรรลุเป้าหมายของการจัดการศึกษา

วีระวัฒน์ ปันนิตามัย (2544) กล่าวว่า ในความเป็นจริงชีวิตคนจะเป็นสุขได้ สำเร็จได้ต้องมีความฉลาดทางอารมณ์ ซึ่งสิ่งที่ชี้ให้เห็นถึงความรู้เท่าทัน และความเปลี่ยนแปลงในอารมณ์ของตนเอง และคนอื่น สามารถวัดประเมินเป็นช่วงค่าของตัวเลขได้ อารมณ์จะสามารถช่วยเหลือแก้

ให้การกระทำของมนุษย์ให้มีเหตุผลมากขึ้น ผิดพลาดน้อยลง กรมสุขภาพจิต (2544) ได้พัฒนาแบบวัดความฉลาดทางอารมณ์อันเป็นความสามารถในตัวบุคคลที่มีความเข้าใจในตนเองสามารถจัดการกับอารมณ์ที่เกิดขึ้นภายในของตนเอง มีความเข้าใจเห็นอกเห็นใจผู้อื่นและประโยชน์ส่วนรวมอีกทั้งยังสามารถควบคุม แก้ไขสถานการณ์ต่าง ๆ และแสดงออกทางอารมณ์ได้อย่างเหมาะสม ที่ประกอบด้วยปัจจัยสำคัญ 3 ประการ คือ ด้านดี เป็นความสามารถในการควบคุมอารมณ์และความต้องการของตนเอง รู้จักเห็นใจผู้อื่น และมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม ด้านเก่งเป็นความสามารถในการรู้จักตนเอง มีแรงจูงใจ สามารถตัดสินใจ แก้ปัญหาและแสดงออกได้อย่างมีประสิทธิภาพตลอดจนมีสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น ด้านสุข เป็นความสามารถในการดำเนินชีวิตอย่างเป็นสุข มีความภูมิใจในตนเอง พอใจในชีวิต และมีความสุขสงบทางใจ ดังจะเห็นได้ว่าการที่บุคคลมีสภาพจิตใจที่เป็นสุขหรือเป็นผู้มีสุขภาพจิตดีนั้นย่อมสามารถปรับตัว มีความสุขกับสังคมและสิ่งแวดล้อมได้ดี มีสัมพันธภาพที่ดีงามกับบุคคลอื่น มีชีวิตอยู่ได้ด้วยความสะดวก ซึ่งต้องอาศัยการปลูกฝัง พัฒนาตลอดเวลา โดยเฉพาะตั้งแต่วัยเด็กเป็นต้นมา และยังคงต้องขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายด้านที่เอื้ออำนวย ได้แก่ สภาพสมบูรณ์ของร่างกาย ความสามารถทางเชาวน์ปัญญา ความฉลาดทางอารมณ์ และสิ่งแวดล้อมที่ดี

จากเหตุผลและความจำเป็นดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาระดับความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ซึ่งเป็นคุณลักษณะส่วนหนึ่งที่แต่ละหลักสูตรต้องพัฒนาให้มีในตัวนักศึกษา เนื่องจากบุคคลที่มีความฉลาดทางอารมณ์สูงจะเป็นผู้ที่มีความมั่นใจในตนเอง เรียนรู้ได้เร็ว มีความสุข มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคนและมองโลกในแง่ดี ปรับตัวกับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้เหมาะสม สามารถบริหารจัดการกับอารมณ์ของตนและผู้อื่นได้ และมีปัญหาพฤติกรรมน้อย พร้อมทั้งศึกษาแนวทางการส่งเสริมการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ที่แต่ละหลักสูตรจะนำไปบูรณาการ ประยุกต์ใช้ในกระบวนการจัดการเรียนการสอนให้กับนักศึกษา พัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ “เก่ง-ดี-มีความสุข” และนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนรู้อของนักศึกษาให้ประสบความสำเร็จในการเรียน นักศึกษานอกจากจะเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถในสาขาที่ตนศึกษาอยู่แล้วนั้น จะต้องเป็นผู้ที่มีความมั่นคงในอารมณ์ รู้จักตนเอง เข้าใจผู้อื่น มีความอดทนอดกลั้นต่อสภาพเหตุการณ์ต่าง ๆ สามารถแก้ไขปัญหของตนเองได้อย่างเหมาะสม มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นอยู่เสมอ และต้องมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาการศึกษาที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนแบบองค์รวม คือ สมดุลทั้งกาย จิตใจ ปัญญา และสังคม เพื่อให้ได้บัณฑิตที่มีสุขภาพทั้งร่างกายและจิตใจ ที่พึงประสงค์ มีศักยภาพตรงตามความต้องการของสังคม เพื่อพัฒนาคุณภาพของการจัดการศึกษา และมาตรฐานผู้เรียนให้บรรลุผลการเรียน สอดคล้องตามเจตจำนงของมหาวิทยาลัย ที่มุ่งหวังให้บัณฑิตและบุคลากรของมหาวิทยาลัยมีคุณธรรมกำกับความรู้ เพียบพร้อมด้วยสติปัญญาและจริยธรรม และมีความสำนึกรับผิดชอบต่อส่วนร่วม ดังจะกล่าวได้ว่าการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญาความรู้และคุณธรรมมีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบสถานภาพส่วนบุคคล กับระดับความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างระดับความฉลาดทางอารมณ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
4. เพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ตัวแปรต้น

- สถานภาพส่วนบุคคล
- ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ตัวแปรตาม

- ความฉลาดทางอารมณ์

ขอบเขตด้านระยะเวลา

- ระยะเวลาในการทำวิจัยครั้งนี้กำหนดดำเนินการในช่วงเดือนตุลาคม 2560 ถึง กันยายน 2561 เป็นระยะเวลา 12 เดือน

ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาภาคปกติ ระดับปริญญาตรีที่กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ชั้นปีที่ 3 รหัส 58 ทั้งหมด 3,075 คน (ข้อมูลจาก สำนักส่งเสริมวิชาการ และงานทะเบียน มหาวิทยาลัยสวนดุสิต รายงานจำนวนนักศึกษามหาวิทยาลัยสวนดุสิต ประจำเดือนกันยายน พ.ศ. 2560) แยกตามหลักสูตรที่จัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีตามคณะของนักศึกษา ซึ่งประกอบด้วย 7 คณะดังนี้

- คณะครุศาสตร์
- คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
- คณะวิทยาการจัดการ
- คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
- คณะพยาบาลศาสตร์
- โรงเรียนการท่องเที่ยวและการบริการ
- โรงเรียนการเรือน (รายละเอียดดังตารางที่ 1.1)

ตารางที่ 1.1 นักศึกษาที่เรียนตามสถานที่จัดการเรียนการสอนต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต

คณะที่จัดการเรียนการสอน	หลักสูตร
1. คณะครุศาสตร์	- การประถมศึกษา
	- การศึกษาปฐมวัย
2. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	- จิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ
	- นิติศาสตร์
	- บรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์
	- ภาษาจีน
	- ภาษาไทย
	- ภาษาอังกฤษ
	- ภาษาอังกฤษธุรกิจ
3. คณะวิทยาการจัดการ	- รัฐประศาสนศาสตร์
	- รัฐศาสตร์
	- การเงิน
	- การจัดการ
	- การจัดการทรัพยากรมนุษย์
	- การจัดการธุรกิจค้าปลีก
	- การตลาด
	- การบริการลูกค้า
	- การบัญชี
	- คอมพิวเตอร์ธุรกิจ
	- ธุรกิจระหว่างประเทศ
	- นิเทศศาสตร์
	- เลขานุการทางการแพทย์
- คอมพิวเตอร์ธุรกิจ	
4. คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	- คณิตศาสตร์
	- เทคโนโลยีเคมี
	- เทคโนโลยีสารสนเทศ
	- ฟิสิกส์
	- วิทยาการคอมพิวเตอร์
	- วิทยาศาสตร์เครื่องสำอาง
	- สิ่งแวดล้อมเมืองและอุตสาหกรรม
	- อาชีวอนามัยและความปลอดภัย

ตารางที่ 1.1 (ต่อ)

คณะที่จัดการเรียนการสอน	หลักสูตร
5. คณะพยาบาลศาสตร์	- พยาบาลศาสตร์
6. โรงเรียนการท่องเที่ยวและการบริการ	- การจัดการงานบริการ
	- การท่องเที่ยว
	- ธุรกิจการบิน
	- ธุรกิจการโรงแรม
7. โรงเรียนการเรือน	- คหกรรมศาสตร์
	- เทคโนโลยีการประกอบอาหารและการบริการ
	- เทคโนโลยีการแปรรูปอาหาร
	- โภชนาการและการประกอบอาหาร

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ นักศึกษาภาคปกติ ระดับปริญญาตรีที่กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ในแต่ละหลักสูตรที่จัดการเรียนการสอน ชั้นปีที่ 3 รหัส 58 ทั้ง 7 คณะ จำนวนทั้งสิ้น 360 คน โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิอย่างเป็นสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) เลือกสุ่มตัวอย่างจากแต่ละกลุ่มตามสัดส่วนประชากร และเพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนที่ดีของประชากรในแต่ละหลักสูตรที่จัดการเรียนการสอน อย่างไรก็ตามหากหลักสูตรใด เมื่อคำนวณตามสัดส่วนประชากรแล้ว พบว่ามีจำนวนกลุ่มตัวอย่างต่ำกว่า 5 คน จะใช้จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ขั้นต่ำ 5 คน เพื่อป้องกันปัญหาในการวิเคราะห์ทางสถิติ ดังนั้นจึงมีจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้นจำนวน 370 คน

ขอบเขตเนื้อหา

การวิจัยเรื่องนี้เป็นการศึกษาแบบผสมผสาน (Mixed Research Method) โดยใช้การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนา ความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ขอบเขตของพื้นที่ที่ศึกษา

สมมุติฐานการวิจัย

1. นักศึกษามหาวิทยาลัยสวนดุสิต ที่มีสถานภาพส่วนบุคคลแตกต่างกัน มีระดับความฉลาดทางอารมณ์แตกต่างกัน
2. นักศึกษามหาวิทยาลัยสวนดุสิต ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (เกรดเฉลี่ยรวม (GPA)) แตกต่างกัน มีระดับความฉลาดทางอารมณ์แตกต่างกัน

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์กับระดับความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

คำจำกัดความที่ใช้ในงานวิจัย

1. ความฉลาดทางอารมณ์ (Emotional Quotient หรือ Emotional Intelligence) คือ ความสามารถในการที่บุคคลสามารถรับรู้และแสดงออกทางอารมณ์ได้เหมาะสมกับวัยและสังคม เป็นทักษะที่สามารถพัฒนาเพิ่มขึ้นเพื่อรับรู้ เข้าใจและบริหารจัดการอารมณ์ของตนเองและผู้อื่นได้ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ และช่วยให้ประสบความสำเร็จในการดำรงชีวิต

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Academic Achievement) คือ ความรู้ ความสามารถและทักษะที่ได้รับจากการเรียนรู้ด้วยตนเองหรือการเรียนรู้ในชั้นเรียนในรายวิชาต่าง ๆ โดยอาศัยความสามารถเฉพาะบุคคล ซึ่งสามารถวัดเป็นคะแนนที่ได้จากการทดสอบ โดยงานวิจัยนี้ใช้การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากผลการเรียนเฉลี่ย (Grade Point Average : GPA) ของนักศึกษามหาวิทยาลัยสวนดุสิต หรือ ผลการเรียนสะสมของนักศึกษาที่นำมาคำนวณหาค่าเฉลี่ย (Mean) เพื่อแสดงภาพรวมของผลการเรียนตลอดหลักสูตรของนักศึกษาอันเป็นผลผลิตของหลักสูตรว่าอยู่ในระดับใด

3. การพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ (Emotional Quotient Development) คือ การรู้จักอารมณ์ตนเอง การจัดการกับอารมณ์ตนเองได้ การสร้างแรงจูงใจให้ตนเอง การรู้อารมณ์ผู้อื่น การรักษาสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน

4. นักศึกษา (Students) หมายถึง นักศึกษาภาคปกติ ระดับปริญญาตรีที่กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ในกรุงเทพมหานคร ชั้นปีที่ 3 รหัส 58 (ซึ่งเป็นกลุ่มนักศึกษาที่ทราบผลการเรียนเฉลี่ย (GPA) แล้ว)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยสวนดุสิตซึ่งเป็นคุณลักษณะส่วนหนึ่งที่แต่ละหลักสูตรต้องพัฒนาให้มีในตัวนักศึกษา

2. มีแนวทางพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ที่แต่ละหลักสูตรจะนำไปประยุกต์ใช้ในกระบวนการจัดการเรียนรู้ให้กับนักศึกษา